

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 587/2026
04.02.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Никодиновић, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Весна Лукић, адвокат из ..., ради лишења родитељског права, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 104/25 од 30.05.2025. године, у седници већа одржаној дана 04.02.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж2 104/25 од 30.05.2025. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 104/25 од 30.05.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Другог основног суда у Београду П2 821/23 од 26.09.2024. године, којом је одбијен као неоснован тужбени захтев да се тужени потпуно лиши родитељског права у односу на малолетно дете ВВ, рођену ...2009. године, одбијен као неоснован предлог да се одреди привремена мера заштите од сексуалног злостављања и да се туженом забрани да се приближава малолетној ВВ на удаљености од 100 метара и одлучено да свака странка сноси своје трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), у вези члана 202. Породичног закона („Службени гласник РС“, бр. 18/2005...6/2015), Врховни суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, мал. ВВ, рођена2009. године, правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П2 бр. 5136/10 од 07.09.2009. године поверена је мајци на самостално вршење родитељског права, са оцем је одржавала редовне контакте до краја новембра 2013. године, када се он са новом супругом преселио у Последњи сусрет са оцем је имала у јуну 2014. године. Тужила је почетком септембра 2014. године посумњала да је тужени сексуално злостављао мал. дете, због чега се обратила органу старатељства, који ју је са дететом упутио у Институт за здравствену заштиту мајке и детета „Др Вукан Чупић“ у Београду, као установу специјализовану за рад са децом, потенцијалним жртвама сексуалног насиља. Током психолошког испитивања детета у тој установи у периоду од септембра до децембра 2017. године, дете је дало изјаву о својој укључености у сексуалну активност оца и његове партнерке на начин ближе описан у нижестепеним пресудама. Код детета је уочено присуство високе емоционалне узнемирености, а на основу вербалних и невербалних показатеља могло се закључити да се радило о осећањима стида и кривице у вези са сексуалном траумом, чији настанак временски није могуће поуздано проценити, али закључено је да дете жели себе да оправда јер је учествовало у нечем што је ружно, уз тенденцију да не жели у тај догађај да укључи оца, већ да исти приписује његовој партнерки. У наредне три и по године, мал. ВВ није спонтано помињала ружни догађај, а када је упитана да ли се сећа онога што се дешавало са оцем, рекла је да се сећа шта се десило, али да јој то више није важно и да се тога сећа само када дође код психолога. Психолог није могла да тврди да се спорни догађај десио, али од тренутка када је девојчица почела да иде код психолога (са ... година и ... месеци), од ње сем овог, није чула за неки други ружан догађај. У дететовом животу у том периоду су се дешавале и непријатности у вези са исхраном, била је потхрањена и пружала је велики отпор у узимању хране. Код ње је постојао повећани страх од кажњавања и понашања мајке када је у питању исхрана, али није имала проблем да јој се супротстави уколико се са њеним ставовима не слаже. Психолог је истакла да опсесивно-компулзивне радње које су код девојчице уочене могу бити последица бројних животних догађаја, а да једино што може бити специфични показатељ могућности сексуалне трауме јесу симптоми компулзивне инфалтичне онаније, чега код мал. ВВ није било. Током 2019. године дете се налазило и на третману психолога Дома здравља „Др Сима Милошевић“ из Београда, да би се утврдио квалитет њеног односа са мајком и установљено је да је њен емоционални, социјални и интелектуални развој у складу са њеним узрастом, да нису уочене психопатолошке манифестације у њеном понашању у односу са мајком, а према исказу сведока ГГ, психолога развојног центра Дома здравља, у то време мал. ВВ није имала никакве контакте са оцем, јер је он био у иностранству, оца није помињала, нити је постојала било каква бурна реакција на помен оца, а због протекла времена детаљи спорног догађаја нису даље обрађивани. Према исказу мал. ВВ, датом у узрасту од ... година и ... месеци, она жели да живи са мајком где иде у школу и има пријатеље, тренутно не жели да се види са оцем, али би можда у неком наредном периоду волела да га посети у ... и да покушају поново успоставе однос. Према наводима тужиле, мал. ВВ је током 2023. и 2024. године имала суицидне мисли, почела је да се самоповређује, установљена јој је анксиозна депресија, због чега пије лекове и годину дана није ишла у школу, али је њено тренутно здравствено стање стабилније, покушава да упише ванредно школовање како би завршила ... разред средње школе и почела је да излази

напоље и да се поново дружи. Тужени је оспоравао тврдњу тужиље да је да гледа филмове са педофилским садржајем, као и да је сексуално злостављао мал. дете и имао сексуалне односе са својом партнерком у присуству детета и такву тврдњу тужиље оцењује као последицу закључења његовог брака са садашњом супругом. Током поступка предложено вештачење није обављено, јер прво Комисија вештака није била у могућности да приступи вештачењу родитеља и детета, будући да тужени живи у ... и да због пандемије изазване Согона вирусом није могао да дође у Србију, а психолошко тестирање и посматрање међусобног односа сва три члана породице заједно и сваког родитеља понаособ са дететом не може се обавити на даљину, а затим је првостепени суд проценио да би извођење тог доказа негативно утицало на мал. ВВ и да би је додатно трауматизовало, узевши у обзир догађаје из 2023. и 2024. године.

На овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су применили материјално право из одредби Породичног закона и оценили неоснованим тужбени захтев за потпуно лишење туженог родитељског права, а следствено томе, применом одредби Закона о извршењу и обезбеђењу, одбили и предлог за одређивање привремене мере забране туженом да се приближава малолетном детету на одређеној удаљености.

Чланом 81. став 1. Породичног закона, прописано је да родитељ који злоупотребава права или грубо занемарује дужности из садржине родитељског права, може бити потпуно лишен родитељског права и то ако сагласно члану 81. став 2. тачка 2. Породичног закона, физички, сексуално или емоционално злоставља дете. Према члану 266. став 1. истог закона у спору за заштиту права детета и у спору за вршење односно лишење родитељског права, суд је увек дужан да се руководи најбољим интересом детета.

По оцени Врховног суда, правилан је закључак нижестепених судова да из изведених доказа није могуће несумњиво утврдити да је дете било жртва злостављања од стране оца, те је правилан закључак да би даље извођење доказа на ову околност, између осталог и извођење доказа вештачењем сва три члана породице заједно и сваког родитеља са дететом понаособ, засигурно негативно утицало на психофизичко стање мал. детета, што није у његовом најбољем интересу. Ово тим пре што дете током дугогодишњих психолошких процена „ружан догађај“ није приписивало кривици оца, већ кривици његове партнерке, да код детета сем изјаве о спорном догађају, а која искључује очеву намеру и свесну радњу усмерену на сексуално злостављање, нема других високоспецифичних показатеља могуће сексуалне трауме, да јој тај догађај више није важан и да га се сети само када разговара са психологом, да на психолошким испитивањима није утврђено да је код детета постојала било каква бурна реакција на помен оца, што указује да није показивала страх, неповерење, уздржаност, те да га не доживљава као угрожавајућу личност, а поред наведеног није утврђено постојање било каквог сличног непримереног понашања туженог у односу према детету које би указивало на опасност по дете, већ је дете изразило жељу да у будућности оца посети у ... и да покушају поново да успоставе однос.

Одлука суда о потпуном лишењу родитељског права мора бити заснована на оцени најбољег интереса детета да његов родитељ буде потпуно лишен родитељског права. Најбољи интерес детета је правни стандард који се процењује на основу низа објективних и субјективних околности, а између осталог подразумева и да се између

детета и родитеља са којим не живи развије и негује однос заснован на љубави, поверењу, међусобном уважавању, привржености, узајамном помагању и поштовању личности и достојанства.

У конкретном случају, како мал. дете не показује отпор према оцу, већ напротив изражава вољу и жељу за успостављањем односа у будућности, то и по оцени Врховног суда не би било у најбољем интересу детета да се тужени лиши родитељског права, већ је у најбољем интересу детета да му се омогући да донесе самосталну одлуку у погледу одржавања личних контаката са оцем.

Осталим наводима ревизије се понављају наводи истакнути у жалби, које је оценио другостепени суд и за своју одлуку дао јасне и образложене разлоге. Њима се не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени. Ревизија оспорава и правилност утврђеног чињеничног стања и ставља примедбе на оцену доказа из члана 8. ЗПП, због чега се ревизија не може изјавити према члану 407. став 2. ЗПП.

Из наведених разлога, применом одредбе члана 414. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић